

OSNOVNI SUD U PRIŠTINI

P. br.: **279/2012**

Datum: **28. jun 2013. godine**

Objavljene presude možda nisu pravosnažne i mogu biti predmet žalbi u skladu sa važećim zakonom.

U IME NARODA

Osnovni sud u PRIŠTINI je putem sudskega veča u sastavu: EULEX sudija Vitor Hugo Pardal, kot predsedavajući sudija, EULEX sudija Jonathan Welford-Carroll i kosovski sudija Hava Haliti, kot članovi sudskega veča, kojima asistira EULEX pravni službenik Clemens Mueller i sudska zapisničar Jacqueline Ryan, u krivičnom predmetu protiv:

B.D.; S.D.; I.B.; SH.H.; R.GJ..

Što se tiče rešenja o potvrđivanju koje je izdato 25. novembra 2011. godine, prvo troje se terete za krivično delo **prevara**, protivno članu 261 stavovi 1 i 2 KZK-a, **zaključivanje štetnih ugovora** suprotno članu 237 stavovi 1 i 2 KZK-a i **falsifikovanje isprava u vezi sa posebnim slučajevima falsifikovanja dokumenata**, suprotno članovima 332 stav 1 i 333, stav 3 KZK-a, sve u saizvršilaštву, u vezi sa članom 23 istog pravnog instrumenta.

Dvojica potonjih identifikovanih okrivljenih se terete za **zaključivanje štetnih ugovora** suprotno članu 237 stavovi 1 i 2 KZK-a, sve u saizvršilaštву, sve u saizvršilaštву, u vezi sa članom 23 istog pravnog instrumenta, kao i svi oni za **zloupotrebu službenog položaja**, suprotno članu 339, stavovi 1 do 3 KZK-a.

Nakon održavanja 17 javnih ročišta, 31. jula 2012. godine, 15, 16, 17. i 23. oktobra 2012. godine, 22. januara 2013. godine, 20. i 21. marta 2013. godine, 16, 23, 24, 27 i 31. maja 2013. godine i 25, 26, 27. i 28. juna 2013. godine, u prisustvu okrivljenih i njihovih branilaca, g. V.I., g. B. G. Ch, g. G. T, g. A. F., gđa I. O., g. R. G., g. A. R., g. B. P.

i g. II. II., zajedno sa tužiocima STRK-a, Joachimom Stollbergom i gospodinom Charlesom Hardawayom, oštećenim stranama, xxx, xxx i njihovi pravni zastupnici, M.G. i L.S.,

i nakon većanja i glasanja pretresnog veća održanog 27. juna 2013. godine, u skladu sa članovima 388.1 i 390.3 PKZK-a izdaje sledeću

PRESUDU

O tački 1 - **Prevara**, protivno članu 261 stavovi 1 i 2 KZK-a, kao što sledi:

"I.B., raspoređen u periodu od 21. do 25. novembra 2008. godine kao pravni zastupnik preduzeća Dardafon DOO i Dardafon.net DOO, nakon prethodnog dogovora i sporazuma sa i pod nadzorom B.D. i S.D., podneo je zahtev Regulatornoj agenciji za telekomunikacije (RAT) u Prištini 25. novembra 2008. godine za prenos licence za operatera mobilne virtuelne mreže (OMVM) od kompanije Dardafon DOO na Dardafon.net DOO, uprkos saznanju o ukupnoj strukturi akcionara u okviru Dardafona DOO. Neistinito je tvrdio donosiocima odluka u RAT da je prenos licence zasnovan na uvidu i uz saglasnost većine akcionara Dardafona DOO, kompanije Unitel World, a njen vlasnik, g. A.SH., niti je znao da taj prenos licence za OMVM treba da se obavi, niti je pristao da se ta licenca prenese na Dardafon.net DOO. Zbog lažnog zahteva I.B., RAT je prenela licencu OMVM poverljivo sa Dardafona DOO na Dardafon.net DOO, što je rezultiralo gubitkom licence Dardafon DOO, za koju je uložilo 50.000,00 evra. Stoga je finansijska vrednost prevazišla 15.000,00 evra.",

u skladu sa članom 390 stav 3 ZPKPK-a, okrivljeni B.D., SH.D.i I.B. sa ličnim podacima navedenim gore, su svi

OSLOBOĐENI

jer u konkretnom slučaju nije dokazano da je bilo koji od optuženih počinio dela za koja se terete.

O tački 2 – **Zaključivanje štetnih ugovora** suprotno članu 237 stavovi 1 i 2 KZK-a, kao što sledi:

"Uprkos saznanju da će zbog činjenica opisanih pod tačkom 1 da će Dardafon DOO izgubiti OMVM licencu, I.B. je na osnovu naloga i pod nadzorom B.D. i S.D., izradio, potpisao i podneo zahtev RAT. S obzirom da je kompanija xxx bila samo manjinski akcionar kompanije Dardafon DOO, a Sh.D. je xxx 90% firme Dardafon.net DOO, B.D. i SH.D. su faktički dobili kontrolu nad licencom OMVM, tako što je preneta na

Dardafon.net DOO, što je dovelo do ozbiljne štete za Dardafon DOO.”

u skladu sa članom 390 stav 3 PKZK-a, okrivljeni B.D., SH.D.i I.B. su svi

OSLOBOĐENI

jer u konkretnom slučaju nije dokazano da je bilo koji od optuženih počinio dela za koja se terete.

O tački 4 – **falsifikovanje isprava u vezi sa posebnim slučajevima falsifikovanja dokumenata**, suprotno članovima 332 stav 1 i 333, stav 3 KZK-a, kao što sledi:

“B.D., SH.D.i I.B., su na neodređenom mestu i u neodređeno vreme tokom 2008. ili 2009. godini, uticali su na izradu nacrta teksta konačnog OMVM sporazuma od 16. januara 2009. godine, između XXX i Dardafon.net DOO, ili su sami izradili nacrt teksta, uprkos saznanju da su lažne činjenice unete u dokument. U ugovoru se navodi da je Dardafon.net DOO zaključio “okvirni sporazum” u avgustu 2008. godine sa XXX, dok je u stvarnosti ovaj “okvirni sporazum” sklopljen između preduzeća Dardafon DOO i XXX. Dardafon.net DOO nije postojao u avgustu 2008. godine. Konačni OMVM sporazum je napisan kao specifikacija i dalji razvoj “okvirnog sporazuma” kao sastavni deo OMVM sporazuma.”

u skladu sa članom 390 stav 3 PKZK-a, okrivljeni B.D., SH.D.i I.B. su svi

OSLOBOĐENI

jer u konkretnom slučaju nije dokazano da je bilo koji od optuženih počinio dela za koja se terete.

O tački 6 – **Zaključivanje štetnih ugovora**, suprotno članu 237, stavovi 1 i 2 KZK-a, kao što sledi:

“Dana 20. oktobra 2008. godine u Prištini, na sastanku Upravnog odbora XXX, R.GJ.. je kao xxx u XXX, namerno glasao u korist - i bez uzdržavanja - da XXX zaključi OMVM sporazum sa preduzećem Dardafon.net DOO. Odobrenje je predvidelo da Dardafon.net DOO ima pravo da kao OMVM koristi XXX telekomunikacione resurse i zauzvrat ima obavezu da plaća ideo XXX u iznosu od 22%. R.GJ.. je znao da je sporazum uključivao neprihvatljivu podelu u udelu dobiti i nedostatak dovoljne garancije za XXX i bio je zasnovan na predlogu za podelu dobiti koji je upravni odbor ranije odbio. R.GJ.. bio je pokretačka snaga u Upravnom odboru XXX da se odobri OMVM sporazum, sa svojom nepovoljnom podelom dobiti i nesigurnim sadržajem.

SH.H.je, kao xxx u XXX od 14. decembra 2008. godine, potpisao konačni OMVM sporazum od 16. januara 2009. godine, između XXX i Dardafon.net DOO-a, znajući da bi sporazum mogao izazvati finansijski gubitak za XXX u neproračunljivom iznosu koji prevazilazi 100.000,00 evra. SH.H.je potpisao svaku stranu OMVM sporazuma između Dardafon.net DOO-a i XXX-a, uključujući i aneks 7, koji sadrži "okvirni sporazum" između Dardafon DOO i XXX, čime je prekršio pred-ugovorne obaveze sa kompanijom Dardafon DOO. Štaviše, SH.H. je, uprkos tome što je bio upućen u njegovu nepovoljnost i nesigurnost, potpisao OMVM sporazum sa podelom dobiti od 27% na štetu XXX, čime je uzrokovao ozbiljnu štetu za XXX. On je tako postupio, budući upoznat sa suprotnim preporukama tzv. radne grupe 2 koju je pokrenuo odbor direktora kako bi saznali o profitabilnom udelu za XXX. Radna grupa 2 je došla do rezultata da je podela od najmanje 73% u korist XXX bila prihvatljiva kako bi se izbegli gubici.“

u skladu sa članom 390. stav 3. PKZK-a, optuženi SH.H.i R.GJ.. sa ličnim podacima navedenim gore, su obojica

OSLOBOĐENI

jer u konkretnom slučaju nije bilo dokazano da je bilo koji od optuženih počinio dela za koja se terete.

O tački 7 – **Zloupotreba službenog položaja**, suprotно članu 339, stavovi 1, 2 i 3 KZK-a, kao što sledi:

“SH.H.je znao da je sporazum opisan u Tački 6 ekonomski nepogodan po XXX i da narušava pred-ugovorne obaveze prema kompaniji Dardafon.net DOO. On je zaključio takve sporazume kršeći svoja ovlašćenja GIS pod takvim uslovima da je on bio izložen pritiscima iz spoljnih izvora da potpiše OMVM sporazum, pre nego da potpiše sporazum na osnovu svojih poverenih obaveza prema XXX. Potpisivanje ovog sporazuma rezultiralo je štetom nanetom kompaniji Dardafon DOO koja je prevazilazila 2.500 evra i pružilo je kompaniji Dardafon.net DOO materijalnu dobit koja je prevazilazila 5.000 evra.”

U skladu sa članom 390 stav 3 PKZK-a, optuženi SH.H. je

OSLOBOĐEN

jer u konkretnom slučaju nije bilo dokazano da je optuženi počinio dela za koja se tereti.

O tački 10 – **Zloupotreba službenog položaja**, suprotно članu 339, stavovi 1, 2 i 3 KZK-a, kao što sledi:

“ S obzirom da je R.GJ.. oktobra 2008 godine u Prištini izvršio pritisak na Upravni odbor XXX da odobri gore navedeni OMVM sporazum, on je prekorac̄io svoja ovlašćenja kao xxx u cilju nametanja neosnovanog uticaja nad članovima odbora, znajući da je OMVM sporazum nepovoljan i znajući da većina članova odbora pre 20. oktobra 2008 godine nije podržavala mišljenja Radne grupe 1, čime je R.Gj. omogućio materijalnu dobit kompaniji Dardafon.net DOO, koja nije odražavala nezavisno mišljenje većine članova odbora. Uprkos tome što je član odbora pružio podršku OMVM sporazumu, nakon dalje revizije procentualnog iznosa u raspodeli profita, ovo ograničenje je bilo ignorisano od strane R.GJ.. i kao takvo nije bilo navedeno u odluci odbora.”

U skladu sa članom 390 stav 3 ZKPK-a, optuženi R.GJ.. je

OSLOBOĐEN

jer u konkretnom slučaju nije dokazano da je optuženi počinio dela za koja se tereti.

U skladu sa članom 103. stav 3. ZKPK-a, troškovi ovog krivičnog postupka će se platiti iz budžetskih sredstava, kako je navedeno u članu 99 stavovi 1 i 2, pod stavovi od 1 do 5.

OBRAZLOŽENJE

Proceduralni istorijat

Dana 8. juna 2011. godine, tužilac STRK-a Joachim Stollberg podigao je optužnicu protiv 5 osoba, B.D., S.D., I.B., SH.H.i R.GJ., koja sadrži optužbe za: prevara, suprotno članu 261.1 i 2 PKZK-a (tačka 1), zaključivanje štetnih ugovora, suprotno članu 237.1 i 2 PKZK-a (tačka 2), zloupotreba poverenja, suprotno članu 269.1 PKZK-a (tačka 3), falsifikovanje isprava u vezi sa posebnim slučajevima falsifikovanja dokumenata, suprotno članovima 332 stav 1 i 333, stav 3 PKZK-a (tačka 4), organizovani kriminal, suprotno članu 274.1 do 3 PKZK-a (tačka 5), s tim da se za prve tri optužnice okrivljeni terete za delo u saizvršilaštву, prema članu 23 PKZK-a. Da bi podržao ove optužbe, tužilac STRK je dostavio dokumentarne dokaze (str. 47 do 50 optužnice) 21 svedoka (strana 46 i 47) i jedanog sudskog veštaka (str. 46).

Isti dokazi su predviđeni kako bi se podržale optužbe za zaključivanje štetnih ugovora, suprotno čl. 237 1 i 2 PKZK-a (tačka 6) kojom se četvrti i peti okrivljeni terete za saizvršilaštvo, prema članu 23 PKZK-a, kao i za zloupotrebu službenog položaja ili ovlašćenja, suprotno članu 339.1 do 3 PKZK-a (tačka 7) i zloupotrebu

ekonomskih ovlašćenja, suprotno članu 236.1.5 i 2 PKZK-a (tačka 8) u vezi sa okriviljenim SH.H.i zloupotrebu ekonomskih ovlašćenja, suprotno članu 236.1.5 i 2 PKZK-a (tačka 9) i zloupotrebu službenog položaja ili ovlašćenja, suprotno članu 339.1 do 3 PKZK-a (tačka 10) u vezi sa okriviljenim R.GJ...

Dana 25. novembra 2011. godine, sudija za potvrđivanje optužnice izdao je rešenje o potvrđivanju kojim se odbacuju gore navedene optužbe 3, 5, 8 i 9, koje su sada naknadno potvrđene rešenjem apelacionog veća od 22. marta 2012. godine.

U okviru glavnog pretresa je u ovom predmetu vođen redovni postupak.

Sedamnaest javnih ročišta, odnosno, 31. jula 2012. godine, 15, 16, 17. i 23. oktobra 2012. godine, 22. januara 2013. godine, 20. i 21. marta 2013. godine, 16, 23, 24, 27. i 31. maja 2013. godine i 25, 26, 27. i 28. juna 2013. godine, pri čemu je presuda usmeno objavljena na poslednjem ročištu.

Izdato je nekoliko rešenja, a to su: a. zahtev odbrane za obelodanjivanje činjenica od 25. jula 2012. godine, odlučeno 31. avgusta 2012. godine; b. zahtev odbrane za isključenje iz funkcije na suđenju od 25. jula 2012. godine, odlučeno 31. jula 2012. godine; c. zahtev odbrane da za izuzimanje dokaza, o kojem je odlučeno 31. avgusta 2012. godine; d. zahtev odbrane da se promeni raspored suđenja, o kojem je odlučeno 31. avgusta 2012. godine; e. predlog odbrane da se prekine postupak, odlučeno 31. jula 2012. i 31. avgusta 2012. godine; f. predlog odbrane i predlog tužioca da se odlože suđenja za septembar 2012. godine, od 21, 24. i 27. juna i 26. juna 2012. godine, a odlučeno je 31. jula 2012. godine; g. predlog tužilaštva za imenovanje veštaka, podnesen 18. maja 2012. godine, a o kojem je odlučeno 31. avgusta 2012. godine; h. nalog za ekspertizu od strane imenovanog veća veštaka, odlučeno je 14. novembra 2012. godine nakon odluke od 31. avgusta 2012. godine, po prethodnom postupku tendera; rešenje po predlogu za dostavljanje dokumenata veću veštaka od 12. marta 2013. godine; i. rešenje o predlogu odbrane za oslobođajuću presudu od 28. maja 2013. godine.

Okriviljeni SH.H.i R.GJ.. dali su izjavu dok su bili ispitivani tokom suđenja, u skladu sa članom 372 ZKPK-a. Svi okriviljeni su dali završne izjave, lično (SH.H.i R.GJ..), ili

preko svojih branilaca. Osim toga, i oštećene strane i tužilac STRK-a dali su završne izjave.

Svi okrivljeni su bili prisutni tokom usmenog objavljivanja konačne presude.

Nadležnost ovog suda

Sudije koje su u sastavu ovog sudskog veća su nadležne za presuđivanje ovog predmeta i sud ima materijalnu i teritorijalnu nadležnost, u skladu sa članom 33 KZK-a i članovima 21 i 23.1.i) PKZK-a. Nakon odluke predsednika EULEX sudija, izdate 22. maja 2012. godine da imenuje dole potpisane sudije EULEX-a za rešavanje ovog predmeta, lokalni sudija je imenovan po važećem rasporedu koji je u primeni u OS u Prištini. Održano je sedamnaest glavnih pretresa, a strane u postupku nisu podnele nikakve primedbe o sastavu sudskog veća ili nadležnosti suda. Stoga je veće nadležno za održavanje saslušanja u ovom predmetu, u skladu sa članom 3.1. Zakona o nadležnosti, odabiru i raspodeli sudskih predmeta sudijama i tužiocima Misije EULEX na Kosovu (zakon 03/L-53).

Izvedeni dokazi

Sledeći skup dokaza smatra se relevantnim za konačno većanje i naknadnu presudu.

Pismeni dokazni predmeti: Na glavnom pretresu je razmatran sledeći spisak dokaznih dokumenata:

- Kosovska agencija za registraciju poslovanja, informacije o poslovanju kompanije Dardafon.net DOO, xxx kompanije;
- Izjava o postupcima, zapisnik sa organizacionog sastanka grupe K-Com;
- Članak iz novina Koha Ditore, od 28. septembra 2010. godine;
- Sporazum o konsultacijama i savetovanju između Dardafon DOO i Evere, od 27. marta 2008. godine;
- Prijava licence Dardafon od 29. oktobra 2007. godine;
- Procena prijave i verifikacije na sastanku odbora RAT od 29. maja 2008. godine;

- Dodela OMVM licence od strane RAT za Dardafon DOO, od 12. juna 2008. godine;
- Zahtev RAT za isplatu, isplata od 50.000 evra za licencu
- Zahtev kompanije Dardafon DOO agenciji RAT za prenos licence od 25. novembra 2008. godine;
- Sastanak odbora RAT od 5. decembra 2008. godine;
- Odluka RAT za prenos licence kompaniji Dardafon.net, od 10. decembra 2008. godine;
- Registracija Dardafon DOO i Dardafon.net DOO;
- Pisma gospodina A.SH.. upućena XXX i odgovor, od 2009. godine;
- Pismo gospodina B.D. upućeno XXX u kojem se obaveštava o jedinstvenom vlasništvu i sporazumu o prenosu akcija, od septembra 2009. godine;
- Izjava iz banke kompanije xxx group za UNIFI za plaćanje 700.000 evra, od 3. septembra 2009. godine;
- UNIFI saopštenje za javnost o potpisivanju okvirnog sporazuma i UNIFI informacije i ViaOne informacije;
- ViaOne izjava o zainteresovanosti, od 27. maja 2007. godine;
- XXX/B.D. korespondencija od decembra 2007. i januara 2008. godine;
- Pismo B.D./XXX u koje se obaveštava struktura kompanije Dardafon DOO i dobijanje OMVM licence, od 17. juna 2008. godine;
- B.D./TRA korespondencija od decembra 2007. godine;
- XXX poziv za OMVM, od 3. oktobra 2007. godine;
- Dopis odbora RAT, od 29. maja 2008. godine;
- Pismo N.R.;
- Oglasna tabla odbora XXX od 11, 14, 15. i 22. jula 2010. godine;
- Rezime zapisnika sa sastanka odbora XXX, od 14. avgusta 2008. godine, 4, 5, 16. i 22. septembra 2008. godine, 2, 8, 14. i 20. oktobra;
- Oglasna tabla odbora XXX od 20. oktobra 2008. godine na kojoj se nalazi izveštaj Radne grupe 2 o odgovarajućoj odluci odbora;

- Rezime zapisnika sa sastanka odbora XXX, od 22. marta 2010. godine, uključujući odluku odbora od istog datuma;
- Pismo G.L./odbor od 7. avgusta 2008. godine projekat za OMVM;
- Peticija XXX Trade Union First;
- Pismo I.B./ICR, od 5. novembra 2008. godine;
- Pismo L./XXX upravnog odbora;
- Ovum Consulting Mobile Network operators (operateri mobilne mreže) dokumenti, sa beleškama u rukopisu;
- Izveštaj sa potpisom A.B.;
- OMVM nacrt sporazuma XXX/Dardafon DOO nacrt 1, od 25. avgusta 2008. godine;
- OMVM nacrt sporazuma XXX/Dardafon DOO, verzija 1 i verzija 2, od 26. avgusta 2008. godine;
- OMVM nacrt sporazuma XXX/Dardafon DOO, od 28. septembra 2008. godine;
- OMVM nacrt sporazuma XXX/Dardafon DOO, od 8. oktobra 2008. godine;
- OMVM nacrt sporazuma XXX/Dardafon DOO, od 15. decembra 2008. godine, u dve verzije, od kojih je jedna sa kompanijom Dardafon.net DOO;
- OMVM konačni sporazum XXX/Dardafon.net DOO, popisi B.D. i SH.H.;
- Okvirni sporazum XXX/Dardafon DOO, potpisi B.D. i SH.H.;
- Kompletan zapisnik sa sastanka odbora XXX, od 2, 8. i 14. oktobra 2008. godine;
- Revidirani finansijski izvodi/izveštaji XXX koji se tiče 2010. i 2011. godine;
- Sporazum o kupovini akcija, od 3. septembra 2009. godine, sa aneksima;
- Nacrt radnog okvira OMVM koji je izdala RAT;
- Izveštaj iz medija od 15. decembra 2010. godine povodom SIM za SIM aktivnosti;
- Izjava A.SH.. u kojoj se potvrđuje prodaja akcija od strane Dardafon DOO, od 31. maja 2010. godine;

- Bankovni izveštaj uplate od strane Devolli group za Dardafon DOO povodom naknade za OMVM licencu, od 11. avgusta 2008. godine;
- Bankovni izveštaj depozita od 50.100 evra od strane Devolli za Dardafon DOO, od 11. avgusta 2008. godine;
- Dardafon.net DOO finansijski izveštaji od 2009. godine do 2011. godine;
- Prezentacija i poravnanje uplata za 2010. i 2011. godinu od strane Dardafon.net za XXX;
- Prepiska R.S./ S.R., od 18. juna 2008. godine;
- Pismo RAT kojim se odobrava regulatorni radni okvir, od 15. januara 2008. godine;
- E-mail prepiska XXX/RAT povodom OMVM rivala;
- Izveštaj RAT o internoj istrazi, od 7. januara 2010. godine;
- RAT regulatorni radni okvir o OMVM i RAT odluci.

Svedoci: izjave koje su na glavnom pretresu izneli N.R., A.Y., E.P., M.G., B.K., A.B., G.L., S.A., S.R., G.R., D.H., M.K., F.B., A.M., X.S., F.S., X.R. i N.A..

Veštaci: izjave koje su na glavnom pretresu izneli V.M, R.B, H.K dhe Zh.T., u potpunosti su zabeležene u zvaničnom zapisu.

Izveštaji veštaka: od 02. aprila 2013. godine, koje su potpisali H.K, R.B dhe Zh.T., koje je sud odredio na zahtev tužilaštva od 22. oktobra 2012. godine, potpisali su J.O., P.P.A., C.J. dhe M.V., kao podneti od strane SH.D.i njegovog branioca, gospodina A.F. 22. novembra 2012. godine.

Izjava o osnovama

Činjenične osnove:

a. Sledеće relevantne činjenice smatraju se DOKAZANIM:

Tačka 1

I.B., angažovan između 21 i 25 novembra 2008 godine kao pravni zastupnik kompanija Dardafon DOO i Dardafon.net DOO, nakon

sporazuma sa i pod nadzorom B.D. i S.D., podneo je zahtev Regulatornoj agenciji za telekomunikacije (RAT) u Prištini 25. novembra 2008 godine za prenos licence Operatera virtuelne mobilne mreže (OVMM) sa kompanije Dardafon DOO na kompaniju Dardafon.net DOO. On je obavestio nadležne organe u RAT da se prenos licence zasnivao na informisanosti i pristanku većine akcionara kompanije Dardafon DOO, kompanije Unitel World i njenog vlasnika, g. A.SH... Zbog zahteva I.B., RAT je prenela licencu o OVMM sa kompanije Dardafon DOO na kompaniju Dardafon.net DOO, što je rezultiralo prenosom licence od strane kompanije Dardafon DOO.

Tačka 2

I.B. je nakon naređenja i pod nadzorom B.D. i S.D., izradio nacrt, potpisao i podneo zahtev RAT. B.D. i SH.D.su stekli činjeničnu kontrolu nad licencom OVMM time što su je preneli na kompaniju Dardafon.net DOO.

Tačka 4

B.D., SH.D.i I.B. su, na neodređenom mestu i u neodređeno vreme 2008 ili 2009 godine, u najmanju ruku bili pod uticajem prilikom izrade nacrtta teksta konačnog sporazuma o OVMM postignutog 16. januara 2009 godine između XXX i kompanije Dardafon.net DOO Sporazum navodi da je kompanija Dardafon.net DOO sklopila „Okvirni sporazum“ sa XXX avgusta 2008 godine, dok je u stvarnosti ovaj „Okvirni sporazum“ zaključen između kompanije Dardafon DOO i XXX. Kompanija Dardafon.net DOO nije postojala avgusta 2008 godine. Konačni sporazum o OVMM bio je napisan kao specifikacija i dalja razrada „Okvirnog sporazuma“ kao sastavni deo sporazuma o OVMM. .

Tačka 6

Dana 06. oktobra 2008 godine u Prištini, tokom sastanka Upravnog odbora XXX, R.GJ.. je, u svojstvu xxx Upravnog odbora XXX glasao u korist – i otvoreno – da XXX sklopi sporazum o OVMM sa kompanijom Dardafon.net DOO Sporazum je predviđao da kompanija Dardafon.net DOO ima pravo kao OVMM da koristi telekomunikacione resurse XXX i zauzvrat je bila u obavezi da plati deo profita XXX u iznosu od 22%. R.GJ.. je znao da se sporazum zasnivao na predlogu raspodele profita, što je odbor prethodno odbio. R.GJ.. je bio pokretačka snaga u odboru XXX koja je zastupala odobravanje. SH.H. je kao glavni izvršni službenik XXX od 14. decembra 2008 godine, potpisao konačni sporazum o OVMM 16 januara 2009 godine, između XXX i kompanije Dardafon.net DOO SH.H..je potpisao svaku stranu sporazuma o OVMM između kompanije Dardafon.net DOO i XXX, uključujući Aneks 7, koji sadrži „Okvirni sporazum“ između kompanije Dardafon DOO i XXX. Pored toga, SH.H..je potpisao sporazum o OVMM sa podelom profita od 27% sa XXX. On je to učinio iako je bio upoznat sa suprotnim preporukama datim od strane radne grupe 2. Radna grupa 2 došla je do rezultata da je došlo do podele najmanje 73% u korist XXX.

Tačka 7

SH.H.je potpisao sporazum opisan u Tački 6 sa kompanijom Dardafon.net DOO, a ne sa kompanijom Dardafon DOO.

Tačka 10

Nijedna

Takođe su iz pretresa proizišle sledeće relevantne činjenice:

Tačke 1, 2 i 4

G. A.SH., xxx većine akcija kompanije Dardafon DOO, Unitel World i njen vlasnik, prodali su svoj ideo u kompaniji Dardafon DOO kompaniji „xxx group“ neutvrđenog datuma, ne nakon 11. avgusta 2008 godine.

b. Sledeće relevantne činjenice smatraju se NEDOKAZANIM:

Tačka 1

I.B. je na neiskren način obavestio donosioce odluka u RAT da se prenos licence zasnivao na znanju i pristanku većine akcionara kompanije Dardafon DOO, Unitel World i njenog vlasnika, g. A.SH...

A.SH.. nije znao da takav prenos licence OVMM treba da se dogodi, niti je on pristao da licenca bude preneta na kompaniju Dardafon.net DOO.

Primena na RAT bila je lažna i neiskrena, što je dovelo do toga da je kompanija Dardafon DOO izgubila licencu ili bilo kakvu finansijsku dobit koja prevazilazi 15.000 evra.

Tačka 2

Prenos licence doveo je do ozbiljne štete nanete kompaniji Dardafon DOO.

Tačka 4

B.D., SH.D.i I.B su, na neodređenom mestu i u neodređenom vremenu 2008 ili 2009 godine, sami izradili tekst konačnog sporazuma o OVMM 16. januara 2009 godine između XXX i kompanije Dardafon.net DOO, znajući da su lažne činjenice uključene u dokument.

Tačka 6

R.G.je znao da je sporazum uključivao neprihvatljivu podelu profit-a i nedostatak dovoljnih garancija za XXX.

Odobreni sporazum predstavio je nepovoljno deljenje profit-a i nesiguran sadržaj.

SH.H.je znao da će sporazum dovesti do finansijskog gubitka XXX u neproračunljivom iznosu koji prevazilazi 100.000 evra, SH.H.je prekršio

pred-ugovorne obaveze sa kompanijom Dardafon DOO i znao je da je isti bio nesiguran i nepogodan, što je dovelo do toga da XXX nije bila sposobna da izbegne gubitke i istim je naneta značajna šteta XXX.

Tačka 7

SH.H. je znao da je sporazum opisan u Tački 6 ekonomski nepogodan po XXX i da narušava pred-ugovorne obaveze prema kompaniji Dardafon.net DOO. On je zaključio takve sporazume kršeći svoja ovlašćenja GIS pod takvim uslovima da je on bio izložen pritiscima iz spoljnih izvora da potpiše sporazum OVMM, pre nego da potpiše sporazum na osnovu svojih poverenih obaveza prema XXX. Potpisivanje ovog sporazuma rezultiralo je štetom nanetom kompaniji Dardafon DOO koja je prevazilazila 2.500 evra i pružilo je kompaniji Dardafon.net DOO materijalnu dobit koja je prevazilazila 5.000 evra.

Tačka 10

S obzirom da je R.GJ.. oktobra 2008 godine u Prištini vršio pritisak na Upravni odbor XXX da odobri gore navedeni ugovor o OVMM, on je prekoračio svoja ovlašćenja kao predsednik odbora u cilju nametanja neosnovanog uticaja nad članovima odbora, znajući da je sporazum o OVMM nepovoljan i znajući da većina članova odbora pre 20. oktobra 2008 godine nije podržavala mišljenja Radne grupe 1, čime je R.GJ. omogućio materijalnu dobit kompaniji Dardafon.net DOO, koja nije odražavala nezavisno mišljenje većine članova odbora. Uprkos tome što je član odbora pružio podršku sporazumu o OVMM, nakon dalje revizije procentualnog iznosa u raspodeli profita, ovo ograničenje je bilo ignorisano od strane R.GJ.. i kao takvo nije bilo navedeno u odluci odbora.”

1. Obrazloženje i nalazi:

Kroz kritičku procenu svih proizvedenih dokaza, glavno pretresno veće je razmotrilo gore navedene dokaze na sledeći način (u olakšavajuće svrhe činjenice su navedene na stranama 12 – 15 ove presude):

Gore navedene činjenice koje se odnose na tačke 1, 2 i 4, koje se smatraju dokazanim, su značajno dokumentovane u predmetnim spisima, tačnije zahtev RAT od 25. novembra 2008 godine za prenos licence OVMM sa kompanije Dardafon DOO na kompaniju Dardafon.net DOO. Sadržaj i potpis na ovom zahtevu nikada nije osporen i odluka RAT da odobri ovaj zahtev potvrđuje činjenice u njihovoj celosti. Saznanja B.D. i SH.D.u vezi sa ovim zahtevom su jasna od samog početka, što je evidentno iz činjenica predstavljenih tokom njihove sopstvene odbrane kao i iz naknadnih činjenica, tačnije iz prethodnog sporazuma o prenosu većine akcija sa kompanije

Dardafon DOO i zasebne uplate g. A.SH.. 11. avgusta 2008 godine, što je dokumentovano u izjavi A.SH.. kojom se potvrđuje prodaja akcija od strane kompanije Dardafon DOO dana 31. maja 2010 godine, bankovnoj izjavi o plaćanju od strane kompanije Devolli group kompaniji Dardafon DOO u vezi sa honorarom za dozvolu o OVMM od 11. avgusta 2008 godine i izjavi o bankovnom depozitu u iznosu od 50.100 evra, uplaćenom kompaniji Dardafon DOO od strane kompanije Devolli 11. avgusta 2008 godine. Pored toga, konačni sporazum o OVMM od 16. januara 2009 godine, između XXX i kompanije Dardafon.net DOO odnosi se na Okvirni sporazum od 08. avgusta 2008 godine sa XXX, što ne protivreći gore navedenom datumu od 11. avgusta 2008 godine, iako on ukazuje na nepreciznost strana u postupku. Ova nepreciznost može biti objasnjena na dva razumna načina: verziji tužilaštva, zasnovanoj na tvrdnjama iznetim od strane g. A.SH.. tokom istražnog postupka; i na verziji odbrane, koja takođe može biti protumačena od strane pretresnog veća kao zasnovana na pokušaju da se omoguće i ubrzaju birokratske procedure pri RAT, uz održavanje prenosa između kompanija Dardafon DOO i Dardafon.net što je moguće beznačajnijim i tišim. Međutim, bilo kakvi mogući kolateralni efekti u vezi sa mogućim izbegavanjem poreza potпадaju izvan opsega ovog sudenja.

Nakon razmatranja dokaza iznetim pred sudom, veće nema razloga da smatra pismo g. A.SH.. kao odgovarajuće verodostojnim činjenicama; g. A.SH.. nikada nije bio suočen sa pismom tokom glavnog pretresa, pošto suđu nije bilo moguće da ga pozove kao svedoka. Indirektne dokaze koji potiču iz novina – Koha Ditore – treba smatrati neprihvatljivim, s obzirom da unakrsno ispitivanje u vezi sa navedenim činjenicama nije moglo biti propisno sprovedeno na bilo koji mogući način. Pored toga, uplate izvršene g. A.SH.. 11 avgusta 2008 godine, koje su u jasnoj vezi sa pismom g. A.SH.. od 31. maja 2010 godine, u potpunosti podržavaju tvrdnje umešanih okriviljenih lica.

Stoga nema nikakvog dokaza da se prenos licence, kako navodi RAT, nezakonito zasnivao na znanju ili sporazumu g. A.SH.. i utvrđenim lažnim izjavama. Takođe ne postoji nikakav dokaz da je g. A.SH.. bio izložen vrednosti koja prevaziđa 15.000 evra, niti da je to navelo značajnu štetu kompaniji Dardafon DOO. Ne postoji nikakav dokaz predstavljen pred sudom kojim se može utvrditi ko je izradio nacrt teksta

konačnog sporazuma o OVMM sa XXX sklopljenog dana 16. januara 2009 godine, bez njihovog prethodnog znanja i na osnovu uputstava datih od strane B.D. i SH.D.

Prema podacima i informacijama Kosovske agencije za registraciju biznisa, kompanija Dardafon.net DOO nije postojala pre 08. avgusta 2008 godine, međutim ona je ipak bila uključena u gore navedene isplate od 11. avgusta 2008 godine.

Gore navedene činjenice u vezi sa tačkama 6, 7 i 10 su dovoljno ispitane kroz redosled izjava svih svedoka koji su direktno bili uključeni u proces glasanja odbora XXX u vezi sa 20. oktobrom 2008 godine, i koji su bili suočeni sa zapisnicima sa svih održanih ročišta, bilo da se to dogodilo tog datuma ili pre, kako je naglašeno tokom suđenja pred većem.

Sadržaji izveštaja obeju radnih grupa, 1 i 2, su nesporni, i kao takvi ne pokreću nikakva pitanja o članovima i predloženoj raspodeli profita.

Međutim, ni zapisnici, kao ni izjave svedoka, ne demonstriraju ništa osim određenih rezervi zasnovanih na tehničkoj nesposobnosti da sudeluju u odluci izvan njihovih sopstvenih profesionalnih sposobnosti, iako se mora imati u vidu da su to članovi uključeni u veće koji imaju puno pravo da odlučuju o pitanjima, kao Upravni odbor XXX. Sve izjave R.GJ.. uključene u tim zapisnicima mogu ukazivati na pritisak da se prihvati sporazum o OVMM sa kompanijom Dardafon.net DOO, ali ne na način koji se može smatrati neprihvatljivim, čak i kao predsedavajući. Vredi pomenuti da nije dokazan nikakav uticaj R.GJ.. u vezi sa bilo kakvom ranijom povezanošću sa izveštajem o operativnoj grupi 2. U svetlu nedavno sprovedene procene (operativna grupa 2), smatra se da je Upravni odbor bio izložen nezakonitom pritisku da ubrza postupak, uzimajući u obzir da bi samo konačnim glasanjem mogla biti doneta odluka po tom pitanju. Nisu dokazani nikakvi lični ili profesionalni uticaji ili pritisci kojima su bili izloženi bilo koji direktori, kao rezultat izjava svedoka ispitanih na suđenju.

Pored toga, sud je analizirao osnove i zaključke izveštaja oba veštaka podnetih sudu i nije ustanovio nikakve ubedljive činjenice i/ili nalaze koji bi vodili ka nanošenju štete XXX, bilo koje vrednosti, imajući u vidu komercijalnu perspektivu ovog sporazuma o OVMM, kao i njegovo razvoj nakon konkretne primene na terenu.

Kada je reč o okrivljenom SH.H.., nije dokazan nikakav dosluh sa R.GJ.. (tačka 6); potpisivanje sporazuma o OVMM 16. januara 2009 godine može se smatrati ničim drugim osim njegovom profesionalnom izvršnom obavezom kao GIS u vezi sa ranjom odlukom, izglasanim od strane upravnog odbora, i ne može se smatrati krivičnim delom. Niti jednim dokaznim sredstvom, proizvedenim pred sudom, nije dokazano da je SH.H.bio upoznat sa bilo kakvim finansijskim gubitkom XXX proizišlim iz sporazuma o OVMM, nakon bilo kakve neprihvatljive podele dobiti, nepovoljnim ili nesigurnim. Nije utvrđen nikakav dokaz da je on, kao GIS, bio izložen spoljnim pritiscima da potpiše sporazum o OVMM.

Zakonske osnove:

Tačka 1

Prema članu 261.1 i 2 PKZK (sada 335 novog KZK) osoba će se smatrati krivom za krivično delo prevare ako „*sa namerom da sebi ili drugom pribavi imovinsku korist, ili izazove imovinsku štetu drugom licu, prevari ili nastavi da vara drugo lice i time natera to lice da nešto učini ili propusti, na štetu svoje imovine ili imovine trećeg lica ...*

Zahtev podnet RAT kojim se navodi prenos licence OVMM sa kompanije Dardafon DOO na kompaniju Dardafon.net DOO, u kojem su izostavljeni raniji pregovori kojima se potkrepljuje ovaj transfer, ali kojim se isti navode, ne predstavlja obmanjujući akt na štetu imovine kompanije Dardafon DOO ili RAT. Jednostavno rečeno, pogrešni preuzimač ne bi oštetio imovinu RAT ili kompanije Dardafon DOO, s obzirom da je postojao raniji i ovde dokazan prenos te licence na kompaniju Dardafone.net DOO. Bilo kakav problem nastao u vezi sa ovim prethodnim prenosom uvek može biti tema tužbe podnete privrednom sudu, građanske po prirodi, ali on ne bi potkrepio krivično delo. Osim toga, ovo navodno obmanljivo ponašanje uvek može biti osporeno od strane kompanije Dardafon DOO - *rectius* od strane g. A.SH.. – putem građanske parnice, što znači da zahtev nije obmanljiva aktivnost.

Stoga nijedan dokaz obmanljive aktivnosti nije bio predstavljen od strane nijednog okrivljenog ili tužilaštva, što je neophodan i osnovni pravni element. U nedostatku istog, nikakvo krivično delo nije bilo počinjeno i oslobođanje B.D., SH.D.i I.B. je neophodna posledica.

Tačke 2 i 6

Prema članu 237.1 i 2 PKZK, osoba čini krivično delo Zaključivanje štetnih ugovora ukoliko on/ona kao „*Predstavnik ili ovlašćeno lice u poslovnoj organizaciji ili pravnom licu koje obavlja privrednu delatnost, zaključi ugovor za koji ona...zna da je štetan za poslovnu organizaciju ili pravno lice...i time nanese štetu poslovnoj organizaciji ili pravnom licu...*

Kada je reč o tački 2, nije moguće zaključiti da je bilo koji od gore navedenih okrivljenih stupio u štetne ugovore kada se prijavio RAT za prenos licence, s obzirom da ova prijava sama po sebi nije ugovor. Čak šta više, sam ugovor kojim se potkrepljuje ova prijava dokazan je pred sudom kao postojeći, a takođe je dokazano da nije naneta nikakva šteta.

Oba ova pravna elementa nisu prisutna i stoga nema nikakvog krivičnog dela, i oslobađanje je neophodna posledica.

Kada je reč o tački 6, a naročito o glasanju R.GJ.., u Upravnom odboru XXX, ili o pritisku na bilo kog od njegovih članova da glasaju u korist, to ne potkrepljuje ugovor i samo po sebi nema nikakav ugovorni efekat. To je dovoljno za nepostojanje ovog krivičnog dela i njegovo naknadno i neophodno oslobađanje.

Kada je reč o SH.H., imajući u vidu da nisu ustanovljeni nikakvi dokazi o doslihu sa R.GJ.., SH.H. nije mogao biti svestan nikakve štetnosti ugovora koji nije bio dokazan štetnim. To je dovoljno da se utvrди nepostojanje krivičnog dela i da se po ovoj tački optužbe SH.H. oslobodi, s obzirom da sama namera, čak i ako postoji, nije pravno dovoljna da se garantuje ovo krivično delo.

Tačka 4

Kada je reč o članu 332.1 i 3 i članu 333.1 PKZK (sada 399 KZK) osoba izvršava krivično delo definisano kao falsifikovanje dokumenata ukoliko ta osoba „*Saćini lažni dokument...obmane neko drugo lice u pogledu sadržaja bilo kakvog dokumenta a takvo lice potpiše dokument smatrajući da... potpisuje neki drugi dokument ili neki dokument drugačijeg sadržaja*

Vredi pomenuti da se završni sporazum o OVMM odnosi na Okvirni sporazum iz avgusta 2008 godine zaključen između kompanije Dardafon.net DOO i XXX, gde je

on zaključen između kompanije Dardafon DOO i XXX. Međutim, ova mala razlika nema nikakav obmanjujući efekat po XXX. Neophodna veza između neiskrene reference i odluke XXX o potpisivanju treba biti demonstrirana da bi se potkrepila obmanjujuća aktivnost, koje ovde nema. Dokazana namera treba da bude utvrđena i stoga, imajući u vidu postojeće činjenice, ona takođe uopšte nije potkrepljena. Kada je reč o kompaniji Dardafon DOO, nije utvrđen nikakav obmanjujući efekat, s obzirom da je dokazan prethodni transfer akcija. Zbog svih gore navedenih razloga, krivično delo nije činjenično i zakonski potkrepljeno, zbog čega je oslobođanje neophodna posledica.

Tačke 7 i 10

Shodno članu 339.1 do 3 PKZK osoba izvršava krivično delo Zloupotrebe službenog položaja ukoliko je on/ona „*Službeno lice koje, u nameri da pribavi protivpravnu materijalnu korist sebi...nekom drugom licu ili poslovnoj organizaciji, ili da nanese bilo kakvu štetu tom drugom licu ili poslovnoj organizaciji, zloupotrebni svoj...službeni položaj...ili ne obavi svoju...službenu dužnost...*“

Kada je reč o tački 7, kao GIS XXX, i jednostavnim potpisivanjem sporazuma o OVMM nakon odluke donete od strane Upravnog odbora XXX, može se smatrati da SH.H nije imao nameru da nanese bilo kakvu štetu XXX, čak i ako je bio upoznat sa bilo kojim prethodnim izveštajem radne grupe 1. kao rezultat gore navedenog potpisa, nije dokazan nikakav pritisak spolja. Osim toga, takođe nije dokazana nikakva šteta naneta kompaniji Dardafon DOO.

Nepostojanje ovog krivičnog dela počinjenog od strane SH.H je jasno i njegovo oslobođanje je neophodna posledica u vezi sa ovom tačkom.

Kada je reč o tački 10, nije postojalo dovoljno dokaza koji bi ukazivali na nezakonit pritisak ili neosnovani uticaj na ostale članove Upravnog odbora i/ili njegovu konačnu odluku. Osim toga, nije dokazano da je izveštaj radne grupe 2 bio pod njegovim uticajem, što je u suprotnosti sa ranije donetim zaključcima radne grupe 1. osim toga, nije dokazana niti šteta naneta kompaniji Dardafon DOO, što jasno potkopava bilo koju tvrdnju o njegovoj nameri da izazove bilo kakvu štetu. Nepostojanje ovog krivičnog dela počinjenog od strane SH.H je jasno i njegovo oslobođanje je neophodna posledica u vezi sa ovom tačkom.

Uzimajući u obzir sve gore navedene osnove, odlučeno je kao u izreci.

Pravni lek: Žalba na ovu presudu može biti podneta od strane tužilaštva i/ili oštećenih strana Apelacionom суду preko Osnovnog суда u Prištini u roku od 15 (petnaest) dana od dana uručivanja kompletne pismene presude stranama u postupku, shodno članu 398, stav 1 ZPK, ukoliko je propisno objavljena u roku od narednih 8 (osam) dana od dole navedenog datuma.

U Prištini, 28. juna 2013 godine

Vitor Hugo Pardal

Predsednik veća

Jacqueline Ryan

Sudski zapisničar